

őt kell imádni s hogy Jézus nem halálával, hanem tanításával és példaadásával, annak követésével válthat meg.

Mindezek mellett nem állítjuk azt, hogy miénk volna a "teljes" igazság. Az apostol szerint is az ismeret csak részleges. Minden vallás és minden egyház csak részigazságok birtokosa. Legfennebb arra tarthat igényt valaki, hogy ő, az ő vallása és egyháza több igazság birtokában van, mint a többi. Az "egyedül üdvözítő egyház" gondolata és elve nemcsak tévhit, hanem veszedelmes felfogás is, amit nagyon világosan igazol a kereszténység középkori történelme.

Az utóbbi időben sokszor zavarják meg otthonaink nyugalját, lelkünk békeességét a "Jehova tanúi". Ha nem is mondják ki szósz szerint, de ők is egyedül üdvözítőnek tartják hitüket, s az igazság teljes birtokosainak magukat. Mekkora tévedés. Maga a "Jehova" szó a Jahvé helytelen olvasásából származik. De legyen bár Jahvé Jehova, akkor se lehet egy, magát kereszténynek valló vallás Istene. Jahvé a zsidó nép Istene. E név mögött a jézusi istenfogalomtól egészen távol eső fogalom húzódik meg. A jehovizmusnak pedig azon állítása, hogy ők kiválasztott emberek, teljes mértékben ellenkezik a jézusi tanítás szellemével. A "megtértek" jelző mögött, akiknek önmagukat nevezik, sok vétek húzódik meg, de ugyanakkor hamis lelki nyugalom.

Mi éljünk ősi hitünkben. Mások vallását ne bántsuk, hiszen a hit Isten ajándéka, de a magunkét ne hagyjuk! Ne mondjuk, hogy miénk a teljes igazság, de valljuk meg bátran, a tévedés veszélye nélkül, hogy legalább annyi igazság és ismeret birtokosai vagyunk mi is, mint más vallások és más felekezetek követői. Ámen.

SIMÉN DOMOKOS

NE FÉLJETEK, ISTENRE EMLÉKEZZETEK!

Neh 4,14; 2Móz 12,14

Ki hitte volna, hogy emlékezni és ünnepelni is nehéz. "Mikor a percek aknamezején, / minden lépésnél robban egy remény?" Ki hitte volna ezelőtt, hogy történelmünk lelki és szellemi nagyjainak megcsonkított, ledöntött szobrait tudatunkban és lelkünkben kell újraformálnunk gyermekeinkben is. Ki gondolta volna, hogy a minden embernek egyformán adott isteni jogot, szabadságot, melyben egyenlőség van, kérni közbűnösség, elvenni érdem?

Sok minden megesett velünk, amit megértetni március 15-én, a szabadsághősök sírja mellett nem lehet.

Közösen ünnepelünk, és én nem szólom meg azt a többezer árnyék-magyart, ki innen is hiányzik. Egyházi emberként a Bibliából kell szólnom, "akinek van füle a hallásra, hallja", és értse.

Nem vagyunk árva nép! Van hozzánk hasonló: a Jézus népe. Ők is csak véletlenül születtek zsidónak, mint mi magyarnak, vagy mások románoknak, de szükségképpen mind embernek születtünk. Közel 2400 év bibliai távlata, eseménye nyit ajtót nekünk ma is a jelenre, s a jövőre.

A babiloni fogságba került nép egyik leszármazottja, Nehémiás, aki a perzsa király pohárnoka, szomorú ember volt. Nem csak azért, mert az országot szétdarabolták, a népet az Isten adta természetes jogától, a szabadságtól megfosztották, az öntudatot, az ösztönös összetartozást, a hitet, egy hasonlittal élve, karóba húzták; hanem azért is, mert a megtartás biztosítékát, a nemzeti megmaradás jelképét, a templomot s a várat lerombolták. Lelki erősség nélkül maradt a nép. Láta, hogy a nép egy része közömbös, a más része a hatalomhoz húzódott, sokan más hazába menekültek. A közösségtudat, a szabadság eszméje és szükségessége gazdátlan maradt. Tudta, hogy e nélkül a történelem hullójává válik minden nemzet; lélekben hontalanná az ember, atomizálódik a nép, hitel nélkülivé a megélt történelem valósága, és nem lesz soha belső kikelete... Ezért a szomorúságért kéri a királyt Nehémiás, engedje haza. Elengedik. Otthon csalódás éri. "Körütekintvén az előljárók és a főemberek között" - írja, azt látta, hogy mindenki a maga külön egyéni boldogságának, gondolatának útját járja. Egymás közt is széthúznak. Csak a cím, a rang kell, de belőle hiányzik a felelősségteljes ember... Az egyszerű emberekhez fordult. Népet féltve tudta, hogy elvesz a nép, mely meghasonlik, fél, elveszti önmagát, őseit, és így a jövődjét is. Először bátorít: "Ne féljete! Az Istenre, az igazságra, a hatalomra emlékezzete!" Benne egyek és erősek lehetünk! Biztat: "Harcoljatok testvéreitekért, fiaitokért, lányaitokért, feleségeitekért és házaitokért, örökségeitekért. Önvédelem ez, nem népirtás: a magatokét védjete, "foggal, tíz körömmel, démoni dühvel, ahogy lehet!"

Az együttélő népek, csúfolták, támadták. A megalkuvók, a csak szóval-szájjal-látszathazafiak félre álltak. Nehémiás az öntudatosokat, a megmaradást munkálókat a prófétára hallgató népet hívta. Ezek az egyik kezükben a védekező karddal, a másik kezükben az építő kőműves kanállal éjjel és nappal helyt álltak. A templom s a fal felépült. A népe pédaadás - nak megmaradt a mai napig. Nem csak a halottak őrizték hát a becsületet, hanem a megmaradást munkálók is... Jellemző rá, hogy a látható után a lelkeket kezdte építeni, hitet, öntudatot, erőt adott a lelkeknek. A széthúzókat, a maguknak valókat, a közömbösöket kitette a várból.

A szabadság és világszabadság eszméje és valósága egy ilyen romjaira épülő vár volt sokszor; 1848. március 15-én is. Ezt akarták akkor fölépíteni, hogy legyen helye benne, az erősségben, minden embernek, népnek és felekezetnek. Kossuth, Széchenyi, Petőfi és Bem szóltak, mint Nehémiás, azokhoz, kiknek volt öntudata, hite, akarata és lelkiismerete.

Eszméből és tetteiből nemzedéket építettek nekünk. A szabadságot Isten akarata szerint világszabadsággá tágították.

Ünneppé szentelték akkor s mindenkorra március 15-ét. Itt és most nem tud csak Mózes prófétával szólni, a Nehemiás példája alapján minden március 15-ét ünneplő és jelenlétével megtisztelő emberhez: "És legyen ez a nap nektek emlékeztetőül, és ünnepnek szenteljétek azt, nemzetségről nemzetségre, örök rendtartás szerint ünnepeljétek azt..." mert a költő szerint örökké "Tenni kell! Az élet örökké újjáéled, ha úgy érzi, hogy érdemes csodát kezdeni /te/ Veled". Veled! Velünk! A szabadságunkért, a megmaradásunkért, s az örökkévaló egy Istenért. Ámen

SZABÓ ZOLTÁN

KOCKÁZATVÁLLALÁS - FELELŐSSÉG

Mt 10,29-31

Európa egyik érdekes országa Hollandia. Történelmi szempontból nézve azt ismerjük, hogy népe a szabadságért küzdött s áldozott hosszú évtizedeken keresztül. Földrajzi szempontból Európa észak-nyugati részén helyezkedik el, mintegy közel 41 ezer négyzetkilométeres sík területen. Fekvése egyedülálló egész Európában, ugyanis felszínének 1/3 része a tengerszint alatt van, helyenként 6 m-rel is. Ezeket a területeket széles gátak védik. Ha végigsétál az ember a gátakon, érdekes tapasztalatnak lehet szemtanúja: egyik oldalon az Északi-tenger szüntelen hullámlása, a másik oldalon méterekkel mélyebben a vilászerte híres holland virágos mezők, parkok, legelők, rendezett falvak és városok terülnek el. Ezt a földet az ember hódította el a tengertől: értelemmel, munkával és kitartással, gátak építésével. A gátak mögött élnek a hollandok. Földet művelnek, házakat építenek, jövőt terveznek és alapítanak. Mi történne, ha a gát elszakadna? Az ország 1/3-át elöntené a tenger, víz lepné el a házakat, a falvakat, a városokat, a virágos mezőket, legelőket, parkokat, mindent, amit az emberi tudás és kéz alkotott évtizedeken, évszázadokon keresztül. De ők dolgoznak, építenek, élnek és nem félnek, mert bíznak. Bíznak az ember hatalmában, tudásában, munkájában, alkotásában, felelőségében. Bíznak abban, hogy mindezeket a táalentumokat Isten azért adta az embernek, hogy éljen velük, hogy kamatoztassa. A hit és a bizalom bátorságot és reménységet ad nekik, biztonsággal tölti el őket. Miért nem félnek a hollandok? Mert bíznak és hisznek!

Emberi életünk bizonyos mértékig kockázat- és felelősségvállalásra épül, mert emberi életünk véges, és emberi értelmünk is, amelynek segítségével csak próbáljuk előrevetíteni a holnapot, a jövőt, de teljes